

מדינת ישראל משרד האנרגיה

נפט וגז

י" באב התשפ"א

19 ביולי 2021

נפט_1310_2021

הנדון: סיכום מפגש 7 של פורום לווייתן מיום 30 ביוני 2021

משתתפים (הפגישה התקיימה באמצעות מערכת זו): רני עמיר, ד"ר דרור צוראל, יואב רטנר, יבגני מלכין, רם גרינוולד – המשרד להגנת הסביבה; ד"ר איזבלה קרקיס – משרד הבריאות; ניר אנגרט – רשות הטבע והגנים; ניר סהר – איגוד ערים שרון כרמל; צחי בר תקוה – מ.א. חוף הכרמל ונציג התושבים; ד"ר יובל ארבל – נציג חיים וסביבה ארגון הגג של ארגוני הסביבה; פרופ' ברק חירות – חקר ימים ואגמים לישראל; גיא סמט, אורית גנור, ד"ר ויקטור בריודין, ד"ר ערן ברוקוביץ, אריאל פרינץ, אילן נסים, מאיה עציוני – משרד האנרגיה; ז'קיש צימרמן, עו"ד ד"ר רות דגן, עמיר בן-דוד, עו"ד אורן גרמן, דוד ישי – שברון מדיטריניאן לימיטד.

עיקרי הדיון:

1. ניטור ימי: הועברה מצגת ע"י דרור צוראל (מצ"ב לסיכום הדיון). בוצע ניטור ראשון לאחר הפעלת האסדה בדצמבר 2020 והדוח אמור להיות מוגש היום, עד לסוף היום, על ידי חברת שברון אך טרם הוגש עד מועד הדיון. הממצאים של ההזרמות לים מצביעים על עמידה בתנאי ההיתר, למעט הפרה אחת אשר הובילה להטלת עיצום כספי. נציגי חברת שברון התחייבו להעביר את הדוח בהתאם למועד שנקבע, ועד לסוף היום. הדוחות מפורסמים באתר המשרד להגנת הסביבה, בקישור הבא: https://www.gov.il/he/departments/publications/reports/monitoring_the_marine_environment.

2. יישום המלצות דוח RPS: מטרת התחקיר והמעקב היא להביא את פעילות החברה למצב מקביל ל-best practice המקובל בתעשייה. הדוח עסק בשלושה נושאים עיקריים: אימות (Verification), תחקירי תקלות (Investigation) ויישום תקנים אירופאיים IEC שעוסקים בבטיחות. מתנהל שיח ומעקב שוטף עם משרד האנרגיה על יישום המלצות הדו"ח, כאשר כל המלצות הדוח יושמו על ידי חברת שברון במשך השנה האחרונה. כיוון שהנושאים שנבדקו ונבחנו מחייבים שיפור תמידי, הנושא מצוי במעקב ובקרה תמידיים על ידי משרד האנרגיה. במסגרת זו, שברון תקדם בחינה של הקמת מנגנון ליישום המלצות מתחקירי עבר כדי למנוע הישנות של מקרים דומים בעתיד. ניר סהר מוסיף כי סוכם בעבר שיפורסם דוח העדכון על הטיפול בממצאי דו"ח RPS. גיא סמט משיב כי החומר יועבר לצד סיכום הישיבה.

3. העברת המידע בזמן אמת לאיגוד ערים שרון כרמל: האיגוד מקבל מידע בזמן אמת ויש לו אפשרות לעיין גם בנתוני עבר. ניר סהר מעדכן כי הנתונים עליהם שברון התחייבה להעביר לאיגוד התקבלו בחלקם לפני שבועיים ובחלקם שעתיים לפני הדיון. עוד לא הספיקו לעבור על הנתונים, אך מתכוונים לפרסם אותם לציבור באתר האיגוד, וכי יוכלו להציג את ניתוח הנתונים שיבדקו במפגש הפורום הבא. עמיר בן-דוד מוסיף שהתחנה עדיין בהרצה, ושברון מעבירה את הנתונים, למרות שהוסכם שהיא תעביר אותם רק לאחר שתסתיים ההרצה. מדגיש לפי ההסדר שסוכם ניתן יהיה להציג לציבור את הנתונים המתוקפים והמדוגלים בלבד.

4. הרכב קונדנסט לפני ולאחר הייצוב באסדה – עמיר בן-דוד ורות דגן ציינו כי הרכב הקונדנסט לפני ייצוב בפי הבאר, קיבל תוקף בשתי החלטות של בית משפט, כסוד מסחרי. הנתונים של ההרכב אחרי הייצוב הועברו במסגרת בקשה לקבלת מידע בהתאם לחוק חופש המידע למשרד להגנ"ס, ופרסומם כפוף להליך הנדרש על-פי חוק חופש המידע. נציגי החברה הדגישו שלמיטב ידיעתם חברות אחרות אינן נדרשות להגיש או לפרסם נתונים על הרכב חומרים דומים (כגון נפט גולמי).

יובל ארבל משיב כי הפורום הוקם על מנת שיהיה שקוף לציבור הסיכונים הקיימים לציבור מהקמת אסדת לווייתן סמוך לחוף והקונדנסט היה חלק מרכזי בכך, בהיותו משמעותי בניטור או טיפול במצב חירום.

רני עמיר משיב כי הוא לא יודע מה הרכב הקונדנסט בבאר או המיוצב. המידע נמצא אצל משרד האנרגיה ושרון, והם אלו שצריכים לספק את התשובות לפורום זה. המידע שרלוונטי לשפך קונדנסט נמצא בהגנ"ס. יובל ארבל מציין שההרכב שהועבר בעבר למשתתפי פורום לווייתן מבוסס על המודל, וחשוב לקבל את נתוני האמת. נציגי שרון יבדקו איזה מידע לגבי הרכב הקונדנסט הועבר לחברי הפורום בעבר למול המידע שהועבר למשרד להגנת הסביבה, ככל שהועבר כזה.

צחי בר תקווה מציין את חשיבות פורום לווייתן לציבור על מנת להתעדכן בסטטוס המצב הקיים, וטוב שכך ימשיך. בנוסף, מציין כי לציבור לא חשוב לדעת מה הרכב הקונדנסט באסדה, ונושא זה נדון בבית המשפט. לציבור חשוב לדעת שלמשרד להגנת הסביבה יש את כל המידע שצריך על מנת לדעת כיצד לטפל במקרה של תקלת שפך ימי. במידה ולמשרד יש את המידע לצורך כך, וידוע לו כיצד לטפל במקרה של תקלת שפך, אז לציבור אין צורך במידע שיש בו ידע מסחרי.

נציגי משרד האנרגיה הבהירו במענה להערות של יובל ארבל כי הפורום אכן נועד לשקף מידע לציבור, אולם הוא לא יכול להיות מעל לחוק (במקרה הזה – חוק חופש המידע), ולא יעקוף את החלטות בית המשפט בנוגע לסודיות מידע.

5. סקר רעש - רני עמיר מתאר כי בשנה הראשונה להפעלה של לווייתן היו תלונות על רעש, במרחב היבשתי, שיוחסו על-פי התושבים, להפעלת הלפיד. לבקשת המשרד להגנת הסביבה, חברת שרון ביצעה סקר רעש וסקר השלמה נוסף כשנה לאחר מכן. רם גרינוולד מציג את הממצאים העיקריים: הבדיקות בוצעו בשטח פתוח (דרישה מחמירה ביחס לתקנות הרעש) באזור חוף דור, המדידה תואמה למועד בו תוכננה הפעלת הלפיד (אפריל 2020) והשלמה נוספת באפריל 2021. התוצאות מצביעות על כך שהפעלת הלפיד לא מהווה מפגע רעש, לרבות רעש התקפי (דומה לרעש הנוצר מפיצוץ), עליו הוגשו מספר תלונות.

6. הצבת גלאי שפך שמן על האסדה – בשל מגפת הקורונה תאריך ההתקנה נדחה מסוף 2020 למאי 2021. שרון העבירו תכנית עבודה מעודכנת להתקנת מערכת אופטית של חישה מרחוק עד מאי 2022. המערכת תיבדק לאחר התקנתה. זוהי שכבת מידע נוספת, המהווה כלי משלים לאמצעים הקיימים ומיושמים במסגרת היערכות החברה. ייתכן כי יידרשו אמצעים נוספים בהמשך, תלוי בתוצאות שיתקבלו לאחר התקנת המערכת. בעניין זה מציין צחי בר תקווה כי הנושא הועלה כבר לפני שנה וחצי. בפורום לווייתן האחרון בדצמבר נציגי שרון ביקשו הארכת זמן לצורך היערכות עד ליוני 2021, כעת עולה כי הוגשה בקשה להארכת זמן עד יוני 2022. נושא גילוי וניטור שפך ימי הוא חשוב ביותר, כפי שנוכחנו לראות באסון הזפת האחרון, ולכן מבקש לקדם את הנושא כמה שיותר מהר.

נושאים להמשך טיפול/סיכום:

- א. ממצאי דוח הניטור הימי הראשון יוצגו במפגש הפורום הבא.
- ב. ניתוח נתוני ניטור אויר כפי שמועברים לאיגוד ערים שרון כרמל יוצגו במפגש הפורום הבא.
- ג. חברת שברון תבחן איזה מידע לגבי הרכב הקונדנסט הועבר לחברי הפורום בעבר למול המידע שהועבר למשרד להגנת הסביבה, ותעדכן את משרד האנרגיה והמשרד להגנת הסביבה בעניין זהות המידע.

נספחים לסיכום הישיבה:

- א. מצגת ניטור הסביבה הימית באזור אסדת לויתן - שהוצגה ע"י ד"ר דרור צוראל.
- ב. דוח הביקורת שנערך על ידי חברת RPS זמין באתר משרד האנרגיה בקישור הבא:
https://www.gov.il/he/departments/publications/reports/rps_energy_audit
- ג. דוח עדכון הטיפול בממצאי הביקורת שבוצעו על ידי חברת RPS

רשמה : אורית גנור

העתקים : משתתפים וחברי פורום לויתן